

Mihail J. Lermontov: JUNAK NAŠEGA ČASA

1. AVTOR, NASLOV, ČAS NASTANKA, OBLIKA DELA

Mihail Jurjevič Lermontov se je rodil leta 1814. Podobno kot Puškin je izhajal iz plemiške družine in tudi sam živel burno življenje. S šestnajstimi leti se je vpisal na moskovsko univerzo, vendar je študij opustil in se v Sankt Peterburgu posvetil vojaški karieri.

Zaradi pesmi Pesnikova smrt (za Puškinovo smrt obtoži carski dvor) so ga pregnali na Kavkaz. Podobno kot Puškin je tudi Lermontov padel v boju. Roman ruskega pisatelja Mihaila J. Lermontova je bil izdan leta 1840.

2. DOGAJALNI ČAS IN PROSTOR

Dogajanje romana je postavljeno v čas pisateljevega življenja in ustvarjanja. Delo ima precej avtobiografskih potez. Delno se dogaja v Moskvi, delno pa tudi v kavkaških gorah, kjer je glavni junak služboval kot vojak.

3. KNJIŽVENE OSEBE, NJIHOV ZNAČAJ, DRUŽBENI POLOŽAJ, ŽIVLJENJSKI NAZOR

Pečorin je v romanu prikazan kot tipičen romantičen egoist, ki še vedno ohranja samozavestno prepričanje o svoji posebni, izjemni usodi in vrednosti. V svojem dnevniku prizna, da je ravnodušen do vsega razen do samega sebe. Njegova čustva do žensk mu tako služijo samo za večno potrjevanje njegove izjemnosti in moči, ki jo ima nad njimi. Njegova dejanja so večidel nekoristna, nesmiselna in celo zla, tako da je v nekem smislu kot osebnost izjemno negativen. Vse ženske, ki jih očara in si nad njimi pridobi moč, zapusti zaradi pravzaprav temeljne sile svoje duševnosti, ki ji sam pravi nerazložljiva, nepremagljiva, bolj kot vse drugo močna sla po svobodi.

Grušnicki je Pečorinov tekmeč za naklonjenost knežne Mary. Je tipičen predstavnik mladega romantika, ki ima rad opravka s čustvi, s silno ljubeznijo in čezmerno življenjsko občutljivostjo, kar ga žene v izpovedovanje romantične sentimentalnosti, patosa in tragične bolečine.

Knežna Mary je mlada in precej naivna predstavnika visoke družbe, ki si dolgčas preganja z družabnim koketiranjem s svojimi oboževalci. Ker jo Pečorin navidez ne občuduje in se zanjo sploh ne zanima, ji je to izziv. V hladnega Pečorina se zaljubi, to mu tudi prizna, njegova zavrnitev pa povzroči tragedijo.

4. TEMA IN PROBLEM DELA

Tema romana je prikaz romantičnega junaka, ki pa svoj romantični življenjski problem doživlja tako intenzivno in do kraja resnično, da svojo notranjost skriva v nedostopen hlad. Introvertiranost romantičnega čustvovanja je postavljena nasproti zunanje, neresnične, groteskne romantičnosti, ki jo predstavlja Grušnicki. Tudi odnos glavnega junaka Pečorina do žensk je posledica te introvertirane romantičnosti, saj junak prezira zanj preplitva in šibka čustva žensk, ki jih je uročil.

5. POSEBNOSTI V ZGRADBI, JEZIKU TER NAČINU IZRAŽANJA

Roman je pravzaprav sklop več zgodb, ki jim je skupen glavni junak Pečorin. Prvo poglavje z naslovom Bela pripoveduje v prvi osebi pisatelj, torej Lermontov sam. Drugo poglavje, Maksim Maksimič, povzema pisateljevo pripoved v prvi osebi in je nadaljevanje prvega. Nato pa z naslovom Pečorinov dnevnik preide roman v pripoved glavnega junaka. Troje poglavij njegovega dnevnika (Taman, Knežna Mary in Fatalist) pa tudi nima enotne pripovedne oblike, saj ima obliko dnevnika v pravem pomenu samo Knežna Mary.

Tudi časovno zaporedje je nenavadno. Na začetku romana je govor o Pečorinovi doživljajih, ki so po časovnem pomenu zadnji. Sredi romana izvemo za junakovo smrt, nato pa se roman nanagloma povrne nazaj in nas seznanja s izseki preteklosti, ki se je zgodila že pred dogodki, opisanimi na začetku romana.

6. OSEBNO RAZUMEVANJE IN VREDNOTENJE DELA

Pečorin kot junak mi ni preveč ugajal. Njegova zaverovanost vase, njegov odnos do žensk in njegov prezir do človeških slabosti in šibkosti se mi zdijo preveč arogantni.

7. IZBRANI ODLOMEK ALI PRIZOR

V prizoru, ko umira Bela, je Pečorin pokazal največ pristnih in globokih čustev, čeprav jih je s samoobvladovanjem skrival.